

اعتبار اسنادی قابل انتقال

ایمان شرف الدین (شعبه چابهار بانک)
(قسمت اول)

مقدمه:

استفاده از اعتبار اسنادی قابل انتقال، (Transferable Letter of Credit) برخلاف دیگر ویژگی هایش، و علیرغم اینکه مشکلات مربوط به آن زیاد دیده می شود، بسیار معمول و متداول است. از اینرو، عملیات و نحوه عملکرد و استفاده از اعتبار اسنادی قابل انتقال به تفصیل در زیر توضیح داده می شود.

کارکنان بخش اعتبار اسنادی در بانکها باید میان اعتبار اسنادی قابل انتقال و اعتبار اسنادی اتکایی کاملاً تمایز قایل شوند، زیرا کاربرد و نحوه استفاده از این دو نوع اعتبار اسنادی، شباهت‌ها و اختلافات زیادی دارد.

پیش زمینه

در ساده ترین حالت، اعتبار اسنادی در وجه فروشنده یا فرستنده کالا گشایش شده، وجه آن طبق شرایط اعتبار پرداخت می شود. این روش ساده فقط زمانی عملی است که فروشنده کالا خود نیز تولیدکننده آن کالا باشد. اما در برخی موارد، خریدار با واسطه‌ای که کالا را از یک یا چندین منبع دیگر تهیه می کند، وارد معامله می شود که در اینصورت، فرد واسطه باید قبل از تحویل کالا به خریدار، نسبت به تهیه آن اقدام کند. به طور معمول، این افراد واسطه به علت نداشتن سرمایه زیاد و محلی برای نگهداری و انبار کالا، سود بسیار کمی در این معاملات عایدشان می شود. بنابراین، آنها در پی انجام معاملاتی هستند که متحمل هزینه اضافی نشوند.

برخی اوقات در مفاد اعتبارات اسنادی ضمانتی (Standby Letter of credit) انتقال اعتبار مستلزم واگذاری

دیون به متعهد جدید می باشد. اعتبار اسنادی قابل انتقال در پاسخ به نیاز فوق ابداع شده است. ایده اولیه‌ای که متضمن انجام این شیوه می باشد، این است که اعتبار گشایش شده به نفع فرد یا افراد واسطه می تواند وسیله‌ای برای پرداخت وجه اعتبار به منابعی باشد که کالا از آنجا تأمین شده است. همچنین اعتبار به عنوان ضمانتی برای پرداخت وجه کالا و یا انتقال تعهد اعتبار از ذینفعی به ذینفع دیگر به حساب می آید.

ویژگی های اصلی

با گشایش اعتبار اسنادی قابل انتقال، خریداری نهایی از بانک خود درخواست می کند تا اعتباری را به صورت قابل انتقال به نفع فرد واسطه‌ای (ذینفع اولیه) که فروشنده کالا می باشد، گشایش کند. این اعتبار باعث می شود تا فرد واسطه بتواند از بانک معامله کننده، اسناد بخواهد تا اعتبار اسنادی را به طور یکجا و یا به صورت تفکیک شده به فروشنده اصل (ذینفع ثانویه) انتقال دهد. چنانچه شخص واسطه کالا اعتبار را از چندین منبع تهیه می کند، می تواند از بانک درخواست نماید تا هر بخش از اعتبار ارایه یک فروشنده مجزا انتقال دهد. جمع مبالغ تمامی بخش‌های اعتبار انتقال داده شده، نشان دهنده میزان پولی است که شخص واسطه باید پرداخت کند، ضمن اینکه مانده اعتبار میزان سود یا حاشیه سود فرد واسطه را مشخص می کند.

مزایای استفاده از اعتبار اسنادی قابل انتقال:

استفاده از این شیوه اعتبار اسنادی، امنیت در پرداخت را برای فروشنده‌ای که کالا را در اختیار فرد واسطه قرار می دهد، ایجاد می کند، زیرا هر بخش از اعتبار به یک

کارکنان بخش

اعتبار اسنادی در

بانکها باید میان

اعتبار اسنادی قابل

انتقال و اعتبار

اسنادی اتکایی

کاملاً تمایز قایل

شوند

استفاده از شیوه

اعتبار اسنادی قابل

انتقال، موجب

می شود که فروشنده

کنترل بسیار زیادی

بر روی نحوه

پرداخت وجه اعتبار

داشته باشد

بزرگترین مشکل در کنترل عملیات یک اعتبار اسنادی قابل انتقال، افزایش خطر کلاهبرداری است

فروشنده مجزا انتقال داده می‌شود. بدین ترتیب، هر فروشنده (ذینفع ثانویه) می‌تواند وجه بخشی از اعتبار را که به وی اختصاص داده شده است، پس از ارایه اسناد مطابق با شرایط اعتبار، مستقیماً از بانک معامله‌کننده مطالبه کند. بنابراین، فروشنده کنترل بسیار زیادی روی نحوه پرداخت وجه اعتبار دارد، زیرا مطمئن است که اسناد به صورت صحیح و در مدت زمان مشخص شده در اعتبار ارایه شده‌اند.

اعتبار اسنادی قابل انتقال ضمناً راهکار مناسبی برای شخص واسطه می‌باشد، زیرا از این طریق افراد واسطه بدون نیاز به استفاده از تسهیلات بانکی خودشان اعتبار اسنادی معتبری را در اختیار فروشنده‌گان کالا قرار می‌دهند.

خطرات و هزینه‌های اعتبار اسنادی قابل انتقال:
اعتبار اسنادی قابل انتقال، متقاضی اصلی اعتبار (خریداری که در نهایت کالا را دریافت می‌کند) را در گیر خطرات و هزینه‌های زیادی می‌کند، زیرا خریدار ریسک دریافت کالا از فروشنده شخصی ثالث را که تاکنون هیچگونه آشنایی و یا معامله قبلی با وی نداشته است، می‌پذیرد. به علاوه، چنانچه اعتبار انتقال داده شود، طرف‌های دیگری نیز درگیر این اعتبار می‌شوند و در نتیجه، اسناد باید چندین بار بررسی شده و با پست ارسال گردند که این کار خطر اشتباه و مفقود شدن اسناد را نیز افزایش می‌دهد.

البته بزرگترین مشکل در کنترل عملیات یک اعتبار اسنادی قابل انتقال، افزایش خطر کلاهبرداری است که بخش زیادی از این خطر به متقاضی اعتبار باز می‌گردد، زیرا اوست که به شرط ارایه اسناد مطابق با شرایط اعتبار متعهد پرداخت وجه کالا بانک گشاینده است.

بررسی شیوه گشایش اعتبار اسنادی قابل انتقال

شیوه اجرایی اعتبار اسنادی قابل انتقال، به تفصیل در زیر توضیح داده می‌شود. در اینجا با بررسی روند پیشرفت

ویژگی‌های این نوع معامله به صورت خلاصه، مراحل اصلی عملیات اعتبار اسنادی قابل انتقال شرح داده می‌شود. ذکر این نکته هم ضروری است که جزئیات دقیق این نوع اعتبار در موارد مشابه یکسان نمی‌باشد.

۱. متقاضی و ذینفع اعتبار قراردادی را منعقد می‌کنند و بر اساس این توافق، متقاضی از بانک خود درخواست گشایش اعتبار اسنادی قابل انتقال در وجه ذینفع را می‌نماید. آنها همچنین در خصوص دیگر جزئیات اعتبار مانند اسناد حمل و دیگر اسنادی که باید ارایه شوند. سررسید اعتبار و آخرین تاریخ حمل نیز باید به توافق برسند.

۲. خریدار (متقاضی اعتبار) از بانک گشاینده اعتبار درخواست می‌کند تا اعتبار اسنادی قابل انتقال و غیر قابل برگشتی را گشایش کند.

۳. بانک گشاینده اعتبار علاوه بر جزئیات اعتبار، نام بانک انتقال دهنده را نیز به بانک ابلاغ کننده در کشور فرد واسطه معرفی می‌کند.

۴. بانک ابلاغ کننده اعتبار را به ذینفع اولیه ابلاغ می‌کند.
۵. ذینفع اولیه جهت عمل به مفاد قرارداد خود با خریدار، از بانک تعیین شده (Nominted Bank) درخواست می‌کند تا بخشی از اعتبار را به فروشنده کالا (ذینفع ثانویه) در همان کشور و یا کشور دیگری انتقال دهد.

۶. بانک انتقال دهنده اعتبار، در صورت موافقت، اقدام به انتقال اعتبار می‌کند و بنا به درخواست ذینفع اولیه، بخش انتقال داده شده اعتبار را به ذینفع ثانویه ارایه می‌کند.

۷. بخش انتقال داده شده اعتبار به ذینفع ثانویه ابلاغ می‌شود.

۸. ذینفع ثانویه، نسبت به حمل کالا بر اساس شرایط مندرج در اعتبار اقدام می‌کند و موظف است که کالا را مستقیماً به بندر و یا هر مقصد دیگری که صریحاً در اعتبار ذکر شده، ارسال نماید.

۹. ذینفع ثانویه بارنامه و دیگر اسناد حمل را دقیقاً مطابق شرایط اعتبار اصلی گشایش شده در وجه ذینفع اولیه ارایه می‌کند. اسناد ارایه شده همچنین شامل سیاهه ذینفع ثانویه و در صورت نیاز برات وی می‌باشد.

۱۰. ذینفع ثانویه اسناد حمل را به بانک تعیین شده و یا انتقال دهنده ارایه می‌کند.

۱۱. پس از دریافت اسناد توسط بانک تعیین شده و یا بانک انتقال دهنده، فرد واسطه (ذینفع اولیه) سیاهه و در صورت لزوم برات خود را به همراه دیگر اسناد ذکر شده در اعتبار اصلی، به بانک تعیین شده و یا بانک انتقال دهنده ارایه می‌کند.

۱۲. سیاهه و برات ارایه شده توسط ذینفع ثانویه نشان دهند، منبع تهیه کالا و مبلغ پرداختی توسط ذینفع اولیه می‌باشد. برای جلوگیری از دستیابی متقاضی به این اطلاعات، دو سند مذکور با اسناد ارایه شده توسط ذینفع اولیه معاوضه می‌شوند و به همراه دیگر اسناد ارایه شده توسط ذینفع ثانویه، به بانک گشاینده اعتبار ارسال می‌گردند.

ادامه دارد